Den 4. januar 2017 blev i sag nr. 89506:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

LB Forsikring A/S
Farvergade 17
1463 København K

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har rejseforsikring i LB Forsikring A/S. Han klager over, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning for en afbestilt rejse, hvor den planlagte afrejsedag var den 3/3 2016. Rejsen blev bestilt den 28/10 2015. Klageren blev opereret den 24/2 2016.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning med henvisning til, at klageren var under udredning for en sygdom, da rejsen blev bestilt, og at det var denne sygdom, der var årsag til afbestillingen.

Af klagerens patientjournal af 26/3 2015, fremgår bl.a.:

> "…Forundersøgelse
> …
> Opereret her i huset i januar 2006 med dekompression på de tre næstnederste niveauer. Rigtig godt resultat de første år, nu igennem de sidste par år gradvist tiltagende smerter, specielt i højre ben. Faldende gangdistance, nedsat kraft, besvær med at gå op ad trappen. Nedsat kraft i quadriceps. Desuden plaget af svimmelhed som fornemmelsen af at gå på et skibsdæk. Dette specielt når han rejser sig eller går på lidt usikkert underlag. Ingen egentlige lammelser. Kan få lidt sovende, snurrende fornemmelser i underekstremiteterne.
> Crurae bilateralt: Har nogen venstresidige bensymptomer, klart mest højresidige lateralt på læg og bagtil lateralt på låret, vel nærmest 5. rodsgebetet ned over dorsum af højre fod. Gangdistancen er lidt vekslende, nogen dage kun 10-20 meter før smerterne bliver voldsomme. Nogle gange kan han gå 1 km med smerter, men dog gå.
> Ingen vandladningsgener. Ikke de store rygsmerter. Let udtrætningstendens.

…
Plan
Pt. informeres om behandlingsmulighederne i form af dekompression på de nævnte niveauer. Informeres om indgreb og risici inkl. risiko for kar- og nerveskade, duralæsion, hæmatom, infektion, DVT, risiko for manglende effekt af indgrebet. Det er specifikt pointeret at nogle af hans symptomer, svimmelheden og de let polyneuropatiske gener ikke med sikkerhed bliver bedre, men muligheden foreligger.
Pt. har ikke de store rygsmerter, der er ikke indikation for dese. Pt. føler, at der må gøres noget. Ønsker kirurgi".

Af klagerens patientjournal af 13/4 2015, fremgår bl.a.:

"På OP
i UA
i bugleje gøres KABC56 decompressio canalis spinalis radicis lumbalis L1 - L5 bilat.
…
Mobiliseres efter evne.
Rp. fysioterapi.
Udskrives om 2 dage til roligt regime i hjemmet. Suturfjernelse hos egen læge på 12. dagen. Ambulant kontrol hos operatøren om 6 uger.
Det anbefales at patienten starter genoptræning hos fysioterapeut om 4 uger med gradvis stigende belastning."

Af klagerens patientjournal af 27/10 2015, fremgår bl.a.:

"Patienten har fået lavet neurofysiologi. Den viser overraskende axonalt motorisk fibertab til begge ben uden signifikante, sensoriske fund. Dette tyder på lumbal, intraspinal affektion, hvilket kan være sequelae fra tidligere lumbal stenoseoperation men kan også være nye. Idet patienten også har ataktsi finder undertegnede det derfor nu relevant med
rp. MR-skanning af cerebrum
obs. cerebellar læsion og rp. MR-skanning af medulla totalis
obs. medullær påvirkning.
Patienten informeres pr telefon og er indforstået.
Symptomerne er ikke yderligere forværret.
Undertegnede finder det fortsat mest sandsynligt, at patienten har sensoriske aksonal neuropati men ønsker at udelukke anden ætiologi først, da neurofyiologi er inkonklusiv i forhold til de kliniske fund."

Af speciallægehenvisning af 27/10 2015, fremgår bl.a.:

"**5. Ønsket undersøgelse**
vurdering/udredning

6. Lægens oplysninger til speciallægen
Cave:

Anamnese, Socialt, Objektive fund, Sagt til patienten:
… årig mand genhenvises til [privathospital] og neurologisk vurdering pga seqv efter spinalstenose operation

Forværring af smerter, yderligere nedsat kraft og tiltagende føleforstyrrelser af UE, på trods af medicin og genoptræning.
forløb ;
01-07-2015: eo Efter stenoseop prima juni, sitrenuro krablen i musklerne huden på begge ben.
Fys kunne ikke gøre noget.
Rp Klorzoxazon 250 mg x 3 dgl
07-07-2015: eo Klorzoxazon ikke hjulpet Rp Lyrica 75 mg x 2 dgl
23-09-2015: eo havde heller ikk effekt af Lyrica, fik så Klorzoxazon af bekendt sammen med Pinex som hjalp noget. Nu oigen neuropatiske smerter ud i benene, intet i ryggen.
Rp Gabapentin 300 mg x 3 stigende til max 2100 mg i døgnet.
30-09-2015: …: bilaterale føleforstyrrelser i begge UE, ikke effekt af gabapentin/lyrica nedsat balance og kan ikke deltage i hæl/tå gang, ikke cauda eqiuna symptomer
obj: nedsat bilat vibrationssans LAB mhp årskontrol: D vit 47
herefter neurologisk vurdering"

Af klagerens patientjournal af 3/11 2015, fremgår bl.a.:

"…-årig mand til forundersøgelse pga. føleforstyrrelser.

Allergier
Ingen kendte.

Tidligere
Opereret 2006 og 2015 for lumbal spinalstenose.

Pt. beskriver, at han igennem to år har haft dårlig balance, går usikkert, ingen fald. Symptomerne er tiltaget.
Gennem to måneder er der tilkommet sovende, prikkende fornemmelse under begge fødder, som er vandret op til midt på begge ben.
Desuden oplever pt. smerter i begge balder og ydersiden af begge underekstremiteter.
Der har ikke været nogen urin- eller vandladningsproblemer. Ingen kraftnedsættelse. Intet dobbeltsyn eller andre neurologiske symptomer.

Af klagerens patientjournal af 24/2 2016, fremgår bl.a.:

"På OP i		universel anæstesi og bugleje
gøres	KNAG64	spondylodesis intercorporalis lumbalis L2/3 uinstrumenteret
et	KABC56	decompressio canalis spinalis radicis lumbalis L2/3.

…
Mobiliseres efter evne og efter fys. Udskrives om 1-2 dage til roligt regime hjemme.
Suturfjernelse af egen læge 12. dag.
Ambulant kontrol hos operatøren om 3 måneder.
Det anbefales, at patienten starter genoptræning hos fysioterapeut om 4 uger, og der skal sendes genoptræningsplan til hjemkommunen."

I brev af 5/4 2016 til selskabet fra klageren hedder det bl.a.:

> "Jeg var ikke til spinal operation kontrol i september, men var hos egen læge, da der efter ca. 3 mdr. ikke skete en bedring men gradvis forværring efter operationen i april. Egen læge vurderer, at der kan være tale om nervebetændelse, og sender mig videre til undersøgelse herfor. Fra 11. til 19. september er jeg på krydstogt med familie i forbindelse med en [mærkedag]. Denne tur går efter omstændighederne meget godt.
>
> Udredningen for nervebetændelse løber over de næste måneder, og der er ikke tale om, at det kan være andet i dette forløb. Vi bestiller rejsen, da der i forbindelse med undersøgelserne konstateres en lidt for lav D vitamin tilstand hos mig. Sol kan være et godt bidrag til at afhjælpe det.
>
> Herudover var vi på storbyferie i … fra den 27. december '15 til 2. januar '16. Denne ferie klarede jeg også med nogle få udfordringer. Hvorfor vi stadig har til hensigt at tage på bestilte krydstogt, fordi der på krydstogt er langt færre udfordringer end på en storby ferie.
>
> Efter sidste betaling er der stadig ingen indikationer på, at der skulle være tale om en spinalstenose. Først efter en scanning kommer det på tale.
>
> Jeg får anvist en operation den 3. februar. Efter aftale med lægen på [privathospital] kan vi godt deltage på togtet, hvis bare jeg sørger for at komme op og gå med jævne mellemrum på flyveturen derover.
>
> Den 2. februar bliver operationen aflyst pga. forsikringsselskabet ikke vil betale. Min sag bliver videresendt til det offentlige, hvor jeg kan forvente en ventetid på mellem 4 og 6 måneder, hvorfor de tilbyder en operation på privat hospital, som bliver tilbudt den 24. februar. Derfor aflyser vi vores ellers planlagte ferie, og mener også vi i god tro, havde regnet med at deltage i planlagte ferie trods operation"

I klageskemaet af 8/6 2016 har klageren bl.a. anført:

> "1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. Supplerende redegørelse kan evt. vedlægges.
>
> Der er ikke henvist til udredning pga. rygsmerter, men pga. smerter i benene plus føleforstyrelser og balanceproblemer. Udredningen handlede om der var tale om nervebetændelse. Stenose og operation kom først på tale i januar '16.
> Mig bekendt har LB ikke tidligere bedt om en forespørgsel inden bestilling af rejse.
>
> 2. Hvad vil du konkret opnå hos selskabet? (skal udfyldes)
>
> Dækning af rejsens udgifter."

Dertil har selskabet i brev af 28/6 2016 til nævnet bl.a. bemærket:

> "Sagen omhandler vores afvisning af at yde dækning til vores medlems afbestilling af en rejse. Afbestillingen havde årsag i en operation for spinalstenose, hvilket var til stede allerede på det tidspunkt, hvor vores medlem bestilte den omhandlende rejse.

Sagsfremstilling
Vores medlem anmeldte den 22. februar 2016, at han skulle opereres to dage senere, hvorfor han ikke ville have mulighed for at deltage i en rejse til [udlandet] med afrejse den 3. marts 2016. Vores medlem bestilte den omhandlede rejse den 28. oktober 2015. 1. rate blev betalt den 2. november 2015, mens 2. rate blev betalt den 4. januar 2015.

Vores medlem blev den 13. april 2015 opereret for spinalstenose i L1-L5. Vores medlem havde tidligere, i 2006, tillige været opereret for spinalstenose i L2-L5. Af et fysioterapeutnotat af 29. maj 2015 fremgår 'pt. er opereret i 4 lumbale led i april 2015 og nu igen dekompr. I L2/L3 samt uinstrumenteret dese samme sted. Fik sidste gang påbegyndt genoptræning fra juni-sept. på …, hvorefter træningen måtte stoppe pga. mange sm.'.

Vores medlems egen læge henviste den 27. oktober 2015 vores medlem til vurdering/udredning hos [privathospital], der forestod operationen for spinalstenose i april 2015. Af henvisningen fremgår bl.a. '… årig mand genhenvises til [privathospital] og neurologisk vurdering pga. seqv efter spinalstenoseoperation'. Samme dag foretager [privathospitalet] en telefonkonsultation af medlemmet. Som følge heraf noterede [privathospitalet] bl.a. 'patienten har fået lavet neurofysiologi. Denne viser overraskende axonalt motorisk fibertab til begge ben uden signifikante, sensoriske fund. Dette tyder på lumbal, intraspinal affektion, hvilket kan være sequelae fra tidligere lumbal stenoseoperation, men kan også være nye. Idet patienten også har ataktsi finder undertegnede det derfor nu relevant med rp. MR-scanning af cerebum obs. Cerebellar læsion og rp. MR-scanning af medulla totalis obs. Medullær påvirkning. Patienten informers pr. Telefon og er indforstået.'.

Dagen efter, den 28. oktober 2015, bestilte vores medlem den rejse, der senere blev afbestilt som følge af en operation for spinalstenose.

Den 14. januar 2016 var vores medlem til forundersøgelse hos [privathospitalet]. Af notat herfra fremgår 'Opereret i april 15 med dekompression på de nederste fire niveauer. Rimeligt godt resultat de første tre måneder, derefter stagnation og gradvis forværring'.

Vilkår
Af vores forsikringsvilkår pkt. 24.2.b fremgår, at forsikringen ikke dækker, hvis sikrede var under udredning for evt. sygdom eller tilskadekomst, da rejsen blev bestilt og sygdommen eller tilskadekomsten er årsag til afbestillingen.

Vores afgørelse
Vores medlem blev opereret for spinalstenose den 13. april 2015. Det fremgår af sagens bilag, at det var med rimeligt godt resultat de første tre måneder og derefter stagnation og gradvis forværring. Disse oplysninger var i strid med oplysningerne vi modtog ved anmeldelsen, hvor medlemmet anførte, at der ikke var sket en forværring efter operationen 13. april 2015.

Vores medlem blev den 27. oktober 2015 henvist fra egen læge pga. følger efter spinalstenoseoperation. Samme dag foretog [privathospitalet] en telefonkonsultation af medlemmet, hvor de konkluderede, at hans gener kunne være følger af den tidligere spinalstenoseoperation.

Dagen efter vores medlem blev henvist til udredning/vurdering pga. følger efter spinalstenoseoperationen og havde en telefonkonsultation med [privathospitalet] om samme gener, bestilte han en rejse. Da denne rejse senere blev afbestilt pga. en yderligere ope-

ration for spinalstenose, finder vi, at vi var berettigede til at afvise at yde dækning til afbestillingen med henvisning til forsikringsvilkårenes pkt. 24.2.b.

Afslutningsvist bemærkes, at vores medlem har forklaret, at han var på krydstogt i september 2015 og på storbyferie i … ved årsskiftet 2015-16 samt at disse rejser blev klaret med få udfordringer. Vores medlem har ikke søgt medicinsk forhåndstilsagn til disse rejser og ville ikke have fået det, såfremt vi havde kendt til hans sygdomsbillede på daværende tidspunkt. At én rejse bliver klaret alene med få udfordringer, er ikke ensbetydende med, at man blot skal bestille endnu en rejse."

Med henvisning til selskabets bemærkninger har klageren i brev af 3/8 2016 til nævnet bl.a. anført:

"I forhold til indledningen, er det muligt, at stenosen var der, men ingen havde været inde på, at det kunne være en mulighed, da udredningen gik på nervebetændelse.

afs. 3 Træningen på … fysioterapi stoppede jeg, da der ikke havde været nogen bedring, de tre mdr. jeg gik der ikke pga. smerter.

Der har stadig ikke over for mig været tale om spinal stenose men nervebetændelse. Herefter iværksættes flere undersøgelser for nervebetændelse. Jeg blev lige før jul '15, spurgt om scanningen måtte videresendes til rygkirurgisk afd., hvilket jeg giver samtykkede til. Indkaldes til samtale med ryg kirurg i januæar efter vi havde betalt 2. rate, hvor han anbefaler en operation pga. dannelse af arvæv / forsnævring.

Afs. vores afgørelse.

Det er ikke korrekt. Der ville aldrig være sat en udredning i gang, hvis ikke der havde været en forværring efter tre mdr. efter operationen.

Afs. 2 Det er ikke korrekt. Mistanken gik på nervebetændelse, da det er yderst sjældent en stenose vender tilbage så kort tid efter en operation ifølge [privathospitalets] rygkirurg …

Jeg mener, der er usande påstande i klageansvarliges forklaring og afgørelse."

Selskabet har hertil i brev af 16/8 2016 til nævnet bl.a. anført:

"Vores medlem fremkommer i sit indlæg med en påstand om, at vores påstande er usande. Vi er kede af, at vores medlem er af den opfattelse, at vi i vores tidligere indlæg fremkom med usande påstande. Dette særligt under henvisning til, at de påstande vores medlem finder usande, alene baserede sig på objektive gengivelser af det lægelige materiale i sagen.

Vores medlems læge henviste den 27. oktober 2015 vores medlem til vurdering/udredning hos [privathospital] for 'neurologisk vurdering pga. seqv efter spinalstenoseoperation. Forværring af smerter, yderligere nedsat kraft og tiltagende føleforstyrrelser af UE, på trods af medicin og genoptræning.'

På baggrund af telefonkonsultation den 27. oktober 2015 af vores medlem skrev [privathospitalet] bl.a. i journalen 'Patienten har fået lavet neurofysiologi. Den viser overraskende

axonalt motorisk fibertab til begge ben uden signifikante, sensoriske fund. Dette tyder på lumbal, intraspinal affektion, hvilket kan være sequelae fra tidligere lumbal stenoseoperation men kan også være nye.'

Vores medlem bestilte den omhandlende rejse den 28. oktober 2015, hvilket var dagen efter henvisningen fra egen læge samt den senere telefonkonsultation med [privathospitalet].

Det er selvfølgelig korrekt, at det den 28. oktober 2015 endnu ikke var fastslået, at vores medlems gener ville resultere i en fornyet spinalstenoseoperation. Det ændrer dog ikke på, at vores medlem var under udredning for netop de gener, der førte til den senere operation samt at det af vores forsikringsvilkår pkt. 24.2.b fremgår, at vi ikke dækker omkostninger ved afbestilling af en rejse, når sikrede var under udredning for den senere årsag til afbestillingen, da rejsen blev bestilt."

Klageren har dertil i mail af 28/9 2016 til nævnet bl.a. bemærket:

"Jeg har modtaget journalerne fra [privathospitalet]. Af dem fremgår der at patienten er underrettet telefonisk om resultatet og evt. videre forløb. Det er korrekt, men jeg er ikke orienteret om, at der tidligere hos lægerne har været gisnet om spinal stenose før lægebesøg i januar. Derfor min tidligere uenighed med forsikringsselskabets udlægning. Da jeg er orienteret pr. tlf. mener jeg stadig, jeg har handlet i god tro med hensyn til ferien.

Er villig til at indgå et forlig, hvis forsikringsselskabet er indforstået."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**24. Afbestilling**

…

2. Forsikringen dækker ikke:

Forsikringen dækker ikke, hvis:

a. Sygdommen eller tilskadekomsten, der er årsag til afbestilling, var til stede, da rejsen blev bestilt, og behandlingsbehovet med rimelighed kunne forventes inden afrejsen
b. Sikrede var under udredning for evt. sygdom eller tilskadekomst, da rejsen blev bestilt, og sygdommen eller tilskadekomsten er årsag til afbestillingen"

Nævnet udtaler:

Klageren kræver dækning for den afbestilte rejse. Rejsen blev bestilt den 28/10 2015, og afrejsen var planlagt til den 3/3 2016.

Om sit behandlingsforløb har klageren anført, at det var hans opfattelse, at han ved lægekonsultationen den 27/10 2015 var under mistanke for nervebetændelse og ikke spinalstenose. Derudover har han anført, at da han i januar 2016 blev klar over, at han

skulle opereres, blev han af den behandlende læge oplyst, at han ville være i stand til at rejse 4 uger efter operationen, og at operationen oprindeligt var planlagt til den 3/2 2016. Klageren har også anført, at han var på en storbyferie fra den 27/12 2015 til den 2/1 2016, der efter omstændighederne gik godt.

Selskabet har anført, at det er berettiget til at afvise at yde forsikringsdækning med henvisning til forsikringsbetingelsernes punkt 24.2.b, hvorefter forsikringen ikke dækker, hvis sikrede var under udredning for sygdom, da rejsen blev bestilt, og sygdommen er årsag til afbestillingen. Til støtte herfor har selskabet anført, at klageren ifølge patientjournalerne oplevede en forværring af sine gener efter operationen af spinalstenose den 13/4 2015, at han den 27/10 2015 blev henvist til speciallæge på grund af følger efter denne operation, og at rejsen blev afbestilt på grund af operationen den 3/2 2016, der også vedrørte spinalstenose.

Nævnet bemærker, at klageren i 2006 og den 15/4 2015 blev opereret i ryggen for spinalstenose. Ifølge patientjournalen af 26/3 2015 havde klageren igennem de seneste år haft tiltagende smerter, specielt i højre ben, og han havde haft faldende gangdistance. Klageren blev den 27/10 2015 henvist til speciallæge for udredning/vurdering af forværring af smerter, yderligere nedsat kraft og tiltagende føleforstyrrelser af underekstremiteter. Ifølge patientjournalen af 3/11 2015 har klageren oplyst, at han igennem 2 år har haft dårlig balance, og at symptomerne er tiltaget, at der inden for 2 måneder er kommet sovende, prikkende fornemmelse under begge fødder, som er vandret op til midt på begge ben, og at han oplever smerter i begge balder og ydersiden af begge underekstremiteter.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet ikke at kunne kritisere, at selskabet med henvisning til forsikringsbetingelsernes undtagelsesbestemmelse punkt 24.2.b. har afvist at yde forsikringsdækning, da klageren var under udredning for sin ryglidelse, da rejsen blev bestilt, og at denne lidelse er årsag til afbestillingen.

Det kan ikke føre til et andet resultat, at den oprindelige operationsdato blev flyttet til den 24/2 2016.

9. 89506

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand